

Diarmuid Mac an Adhastair

Joe Steve Ó Neachtain

Séamus Mhicil Tom nó Diarmuid Mhic an Adhastair, pé ar bí cé acu é. Tá go leor daoine ar fud na tíre nach gcreidfeadh go bé an duine céanna é agus sílim go mbíodh sé fhéin idir dhá chomhairle go minic.

“How is the ould lad that wipes his mouth with his cap or with his sleeve?” Sin í an cheist a chuirtear ormsa ins chuile choirnéal den tír dá gcastar mé. Draíocht le sonrú i lonradh súl. Iad lom dáiríre le teann mórtais as Séamus Mhicil Tom, duine de mhór-charaictéirí na tíre.

Pearsa de bhunú na tseantsaoil,
a chruthaigh Diarmuid Mac an Adhastair
as meabhair a chinn,
d’fhonn a mheabhrú don saol nua
nár ghá an sean saol a iontú bun os cionn.

Scairtíl gháire a bhíodh dá bharr againn,
gach tráth dár chruinnigh an scata
ina theannta.

Mar hinsíodh iad, idir olc is mhaith;
dea-chaint nach féidir a aithris
sa teampall.

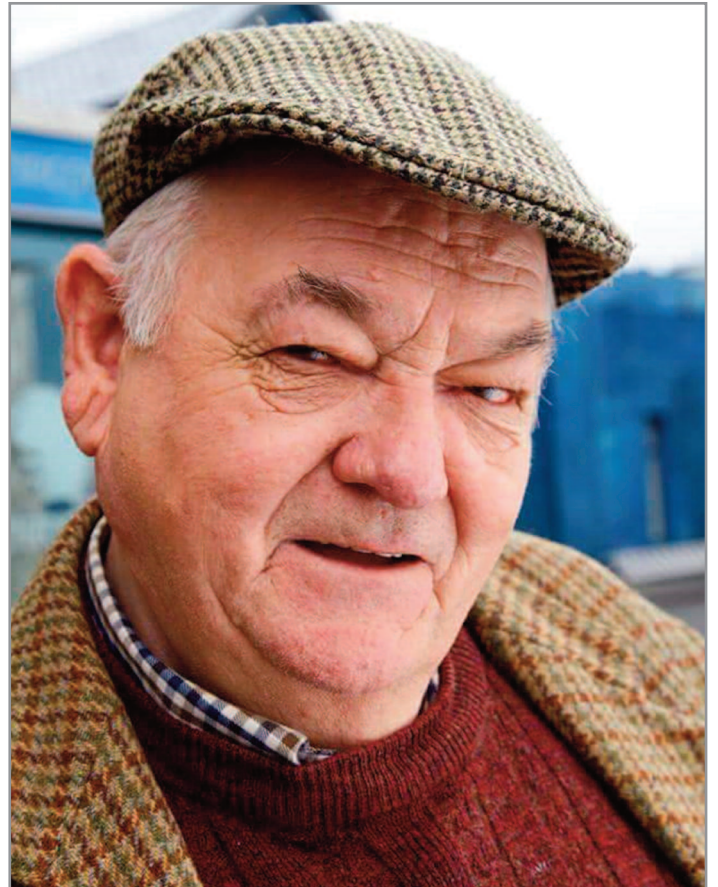
B’fhurasta é chur in airc a chochaill,
i dtús ama,
nuair a thosaíodh an spochadh.
Sáiteáin bheaga i dtaobh Bhéal a’ Daingin
ag lasadh coinnle ina shúil
agus stropa mionnaí móra
ag cur lucht na sáiteán
i ndiaidh a gcúil.

Ach tá acmhainn grinn ag an sliocht dár díobh muid
a aithníonn an tochas thar an scríobadh.
Tuigeann mianach na ndán a chéile
is aibíonn an greann sa gcroí atá éadrom.

Thug Diarmuid Dáirbí a shaol don ardán
i dteannta Johnny ag léiriú drámaí.
Tráth ‘raibh an saol i bhfad ní ba bhoichte;
Fearr scairt gháirí ná dhul ag a’ dochtúir.

Fear a thug dúshlán le maidí rámha;
a chruthaigh seoda as blocáin adhmaid;
bród ina ghlór ‘bhainfeadh gaimh as sneachta
nuair a chum sé “Deoraí Bhéal a’ Daingin”.

Nach iomaí fear a fuair bean Tigh Dáirbí
nó bean a fuair fear is a bhí sona sásta.
Nuair a bhí Tigh Dáirbí i mbarr a réime,
ní raibh níb’ fhearr le fáil in Éirinn.

*Diarmuid Mac an Adhastair
(Séamus Mhicil Tom i Ros na Rún)*

Ómós dhuit a Mhic an Adhastair,
cé nár cheannsaigh béalbhach ná adhastar ariamh thú.
Níl lá go brách dá luaifear laochra
nach i mbarr an liosta ‘bheas d’ainm scríofa.

‘Sé ár nádúr deora ag tráth do chaointe,
ach bhain tusa sásamh as do sheal ar an saol seo.
Má tá aon stáitse ar an gcéad saol eile,
Beidh a ndóthain le déanamh ag Dia is ag Muire.

Cásaím a mbris le Máirín, le clann is le muintir,
Is leis na mílte a thug gean dó ar fud na tíre.
Ní chloisfear do scairt ón gcroí níos mó
Is tá briseadh croí i Ros na Rún.

Mothaím leatrom i gcéachta na seisrí
A d’iontaigh spreab i ngort an chultúir.
Bíodh rogha gach bua dár roinn sé linne
Mar oscail súl ag an gcéad ghlúin eile.

Gáire a chleacht mé ariamh i do theannta
Nó gur ghlaoigh tú orm Dé Máirt seo caite.
Bhí brón i do ghlór ag fágáil slán
Agus chaoim mé chuile dheoir i mo cheann.

Aitheasc Joe ag Aifreann sochraide Dhiarmuid.